

Regelbunden tillsyn i Bojarskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Strömstads kommun under perioden från den 3 mars till och med den 15 april 2009 och besökt Bojarskolan den 3 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 11 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Bojarskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Bojarskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Bojarskolan

Bojarskolan	Antal elever
Förskoleklass	17
Grundskola	130

Källa: Skolans rektor

2 (12)

Bojarskolan ligger i centrala Strömstad och består av en stor byggnad som stod klar och togs i bruk 1991. Skolan byggdes utifrån ett önskemål från pedagogerna om att arbeta i arbetslag och att äta lunchen i klassrummet, vilket sker fortfarande. Eleverna har sin slöjdundervisning förlagd till Valemyrsskolan. Bojarskolans organisation består av ett arbetslag med förskoleklass och årskurserna 1–6. Vid behov delas arbetslaget upp i förskoleklass och årskurserna 1–3 och årskurserna 4–6.

Vid skolan finns förskola och skolbarnomsorg, dessa behandlas i särskilda rapporter för respektive verksamhet i kommunen.

Till skolan finns kopplat ett elevhälsoteam vari det bland annat ingår specialpedagog, skolsköterska och socionom.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Skolan sammanställer och redovisar inte kunskapsresultaten i förhållande till målen att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5. De resultat skolan redovisar är resultaten vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 i engelska, matematik och svenska. En majoritet av eleverna når målen vid de nationella ämnesproven i engelska och svenska under år 2007 och 2008. Vid kommunikering av rapporten med rektorn vid skolan framkommer det att varje lärare gör en uppföljning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen för eleverna. Någon systematisk sammanställning över elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen görs däremot inte vid skolan.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste analysera kunskapsresultaten så att rätt åtgärder kan sättas in för att öka måluppfyllelsen. Eftersom skolan inte redovisar i vilken mån eleverna når mål att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5 kan Skolinspektionen inte bedöma måluppfyllelsen avseende kunskapsresultaten.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

4 (12)

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Vid utvecklingssamtalet ska läraren enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Den individuella utvecklingsplanen kan även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Det urval av individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har fått ta del av är av skiftande kvalitet när det gäller den framåtsyftande planeringen. Ansvar att uppnå målen läggs inte sällan på den enskilde eleven och skolans insatser framgår ej. Vid intervjuer med lärare och rektorn framkommer att skriftliga omdömen inte ges i samtliga ämnen som eleven får undervisning i vid skolan men att ett utvecklingsarbete pågår.

Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplanerna inte uppfyller kraven i bestämmelserna. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen.

1.3 Bedömning och betygssättning**Bedömningspunkter****1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (12)

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 5 kap. 2 § grundskoleförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Rektorn uppger att studiehandledning på modersmålet inte ges trots att det finns elever på skolan som har behov av det.

Skolinspektionen konstaterar att elever som behöver studiehandledning på sitt modersmål inte får detta.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen så ska det om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åt-

gårderna ska följas upp och utvärderas.

Det urval av åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av är av skiftande kvalitet. Ansvarsfördelningen i åtgärdsprogrammen är tydligt definierad och skolan uppfyller sitt ansvar för insatta åtgärder. När det gäller bedömning av elevens styrkor och förmågor så vilar dessa till stor del på personliga egenskaper. Vilka konkreta behov eleven har framgår inte alltid tydligt. Av åtgärdsprogrammen framgår när utvärdering och uppföljning ska ske men inte hur utvärderingen och uppföljningen ska göras.

Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogrammen inte uppfyller författningarnas krav.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Efter den 1 januari 2009 finns bestämmelserna i stället i två lagar, dels i 14 a kap. skollagen angående krän-

kande behandling, dels i diskrimineringslagen (2008:567) angående diskriminering. Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsynen av diskrimineringslagen.

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Det finns inget som hindrar att verksamheten respektive skolan för samman den årliga planen mot kränkande behandling med den lika-behandlingsplan, som ska upprättas enligt diskrimineringslagen, till ett dokument.

Samtliga skolor i Strömstad har likabehandlingsplaner utifrån en för kommunen gemensam mall, denna antogs 2007-08-13. Bojarskolan har valt att utgå från denna och till mallen bifogat fyra bilagor vars innehåll är specifikt kopplade till skolan: ordnings- och trivselregler, förebyggande arbete Bojarskolan, för allas trivsel Bojarskolan 2008/2009 samt säkerhetsregler och arbetsgång – Bojarskolan. Bilagorna behandlar det förebyggande och reaktiva arbetet vid uppkomna kränkningar på skolan. Bilagorna saknar en specifik redovisning av varje verksamhets behov, utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Någon kartläggning som ska kunna ligga till grund för hur verksamheterna ska arbeta under det kommande året har inte gjorts.

Skolinspektionen bedömer att Bojarskolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Vid intervju med rektorn framkommer att skolan anordnar svenska som andraspråk i enlighet med författningarna men att undervisningen delvis ligger på annan undervisningstid än när det är svenska på schemat. Skolinspektionen bedömer att skolan måste arbeta för att svenska som andraspråk ska ges i stället för undervisning i svenska så att de elever som har undervisning i svenska som andraspråk inte riskerar att gå miste om det garanterade antalet undervisningstimmar i övriga ämnen som de får undervisning i.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2 kap. 9 § grundskoleförordningen ska om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven, eleven få sin undervisning i detta språk som ett ämne (modersmålsundervisning), om eleven har grundläggande kunskaper i språket och eleven önskar få sådan undervisning. Enligt skolans verksamhetsbedömning och vid intervju med rektorn framkommer det att skolan inte erbjuder alla elever som har rätt till modersmålsundervisning detta. Skolinspektionen bedömer att kommunen saknar rutiner för att informera om rätten till modersmålsundervisning samt att erbjuda eleverna modersmålsundervisning. Se vidare i kommunrapporten.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering
Se även punkten 3.1.1

10 (12)

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska bl.a. varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet och varje kommunalt bedrivit fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten.

Enligt 2 § samma förordning ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse.

Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Skolan upprättar en kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen utgår ifrån centralt satta mål i Strömstads kommun som skolans lärare brutit ner till verksamhetsnivå. Kvalitetsredovisningen utgör i stor utsträckning en beskrivning av genomförda åtgärder och redovisar inte skolans måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen redovisas endast resultaten vid de nationella ämnesproven i engelska,

12 (12)

matematik och svenska i årskurs 5.

Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller förordningens krav.

Enligt ändring i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner och planer mot kränkande behandling redovisas i kvalitetsredovisningen. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 2009 och ska tillämpas första gången för kvalitetsredovisningar som avser 2009.

2009-06-11 Göteborg

Magnus Jonasson

Mats Löwing